

MARKKINAOIKEUS

PÄÄTÖS

Nro H280/2021

11.11.2021

Dnro 20154/03.04.04.00.04/2021

Valittajat

AJ-Virko Oy
Dreamtransport Oy
Fontell Granite Ltd Oy
Kimmo Tamminen Oy
Sangaba Oy
Taksi Salin Oy
Taksi Seppo Hietanen Oy
Taksi Stenholm Oy
Simo Ahlroos, toiminimen T:mi Taksi Simo Ahlroos haltijana
Lauri Ekström, toiminimen Taksi Lauri Ekström haltijana
Teuvo Heikkilä, toiminimen Taksi Teuvo Heikkilä haltijana
Juha Hellman, toiminimen Taksi Juha Hellman haltijana
Jesse Hietämäki, toiminimen Taksiliikenne J. Hietämäki haltijana
Jetro Holmberg, toiminimen Taxi Jetro Holmberg haltijana
Juha-Pekka Jokiranta, toiminimen Juha Jokiranta haltijana
Ilkka Kivirinne, toiminimen Taksi I.Kivirinne haltijana
Pasi Kotiniemi, toiminimen Taksi Pasi Kotiniemi haltijana
Matti Kulmala, toiminimen Taksi Matti Kulmala haltijana
Jari Laine, toiminimen Taksi Laine Jari haltijana
Mikael Leppä, toiminimen Taxi Mikael Leppä haltijana
Jarno Marttila, toiminimen Taksi Jarno Marttila haltijana
Veijo Matinaho, toiminimen Taksiautoilija Veijo Matinaho haltijana
Irmeli Nieminen, toiminimen Taksi Irmeli Nieminen haltijana
Jarkko Nurmi, toiminimen Taksi Jarkko Nurmi haltijana
Jorma Pekkinen, toiminimen Jorma Pekkinen haltijana
Matti Peltonen, toiminimen Taksi Matti Peltonen haltijana
Jan Raiskio, toiminimen Taxi Jan Raiskio haltijana
Juha Romu, toiminimen Taksi ja kuljetuspalvelu Juha Romu haltijana
Ilkka Seppälä, toiminimen Liikenteenharjoittaja Ilkka Seppälä haltijana
Jari Sirén, toiminimen Taksi, Jari Sirén haltijana
Toni Suominen, toiminimen Taksi Toni Suominen haltijana
Lauri Tammisto, toiminimen Taksiautoilija Lauri Tammisto haltijana

Jukka Töyry, toiminimen Jucca Taxi haltijana
 Jyrki Vainio, toiminimen Taksi Jyrki Vainio haltijana

edellä mainitut muodostaen yhteenliittymän Salo-Halikko sekä

Marianna Lammervo, toiminimen Taksi Marianna Lammervo haltijana
 Mikko Lammervo, toiminimen Taxi Lammervo Mikko haltijana

Kuultava Rolly Uusimaa Oy, aiemmin Mr. Taxi Oy

Vastapuoli Salon kaupunki

Asia Hankinta-asia

Päätös, josta valitetaan

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan hankintapäätös 21.4.2021 § 50

Asian tausta

Salon kaupunki (jäljempänä myös hankintayksikkö) on ilmoittanut 12.2.2021 julkaistulla EU-hankintailmoituksella avoimella menettelyllä puitejärjestelynä toteutettavasta vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankinnasta ajalle 1.6.2021–31.5.2023 ja kahdelle yhden vuoden optiokaudelle. Hankinta on jaettu viiteen osa-alueeseen.

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta on 21.4.2021 tekemällään hankintapäätöksellä § 50 valinnut puitejärjestelyn kuhunkin osa-alueeseen 10 palveluntuottajaa, joista kuultava on ollut järjestyksessä ensimmäisellä sijalla kaikissa osa-alueissa.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on hankintayksikön ilmoituksen mukaan ollut noin 9.480.000 euroa.

Hankintasopimusta ei hankintayksikön ilmoituksen mukaan ole allekirjoitettu.

Asian käsittely markkinaoikeudessa

Valitus

Vaatimukset

Valittajat ovat vaatineet, että markkinaoikeus kumoaa valituksenalaisen hankintapäätöksen ja velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä.

Valittajat ovat toissijaisesti vaatineet, että markkinaoikeus määrää hankintayksikön maksamaan niille hyvitysmaksuna 10 prosenttia hankinnan ennakoidusta arvosta. Lisäksi valittajat ovat vaatineet, että markkinaoikeus

velvoittaa hankintayksikön korvaamaan niiden yhteiset arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut 2.000 eurolla viivästyskorkoineen lisätynä oikeudenkäyntimaksun määrällä.

Perustelut

Hankintayksikkö on menetellyt virheellisesti valitessaan kuultavan ensimmäiseksi toimittajaksi hankinnan kaikkiin viiteen osa-alueeseen. Kuultavan tarjous olisi tullut sulkea tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena.

Kuultava on tarjouksessaan ilmoittanut tarvittaessa sitoutuvansa siihen, että sen kaluston määrä Salon keskustan alueella on 15 autoa ja kaikilla muilla osa-alueilla 10 autoa. Tarjottu kaluston määrä on kuitenkin ilmoitettu olevan ehdollinen seuraavasti: ”Määrän osalta sitoudumme ilmoittamaamme, jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii [– –] Lopullinen automäärä [– –] voi tarjoajan puolesta olla suurempi tai pienempi kuin nyt ilmoitettu”.

Hankintayksikkö on pyytänyt kuultavaa täsmentämään, miten sen tarjoama kaluston kokonaismäärä jakautuu henkilöautoihin ja esteettömiin ajoneuvoihin, sekä mitkä ovat osa-alueisiin tarjottujen esteettömien ajoneuvojen pyörätuolipaikkojen ja asiakaspaikkojen ajoneuvokohtaiset määrät. Kuultava ei ole täsmennyspyynnöstä huolimatta antanut pyydettyä tarkennusta.

Tarjouspyynnössä on edellytetty tarjoajia ilmoittamaan muun ohella tarjottavan kaluston kokonaismäärä. Tarjouspyynnössä on kaikkien osa-alueiden osalta ilmoitettu, että eri vaihtoehtoja ei hyväksytä.

Muut tarjoajat ovat sitoutuneet ilmoittamaansa automäärään ja ottaneet sen huomioon ilmoitetussa hinnassa. Tarjotun kaluston määrä tarjotulla hinnalla voi olla ajojen määrään suhteutettuna joko liian suuri tai liian pieni. Tarjoajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu, jos yhden tarjoajista sallitaan tarjouspyynnön vastaisesti ilmoittaa kaluston määrä epätasällisena tai ehdollisena, pystyen lisäämään tai vähentämään sitä tarjouksen antamisen jälkeen. Tarjoukset eivät myöskään ole olleet vertailukelpoisia.

Lisäksi hankintayksikön olisi tullut vaatia kuultavalta selvitys poikkeuksellisen alhaisesta tarjoushinnasta. Kuultava on tarjouksessaan ilmoittanut tarjoushinnaksi Salon keskustan alueelle 0,96 euroa/km ja muille osa-alueille 0,98 euroa/km. Kuultava on helsinkiläinen yhtiö, jolla ei ole Salon kaupungin alueella Kela-ajoja, sote-ajoja eikä koulukuljetuksia. On siten selvää, toimialalle tyypillinen toimintasuhde huomioon ottaen, että myös kuultavalla tulisi Salon alueella olemaan laskutettavia kilometrejä vain vähän yli puolet ajetuista kilometreistä, jolloin todelliseksi autokohtaiseksi kilometrituotoksi tulisi hieman yli 0,49 euroa kilometriltä.

Matkakustannusten korvaus, mikä vastaa ajoneuvon käytön kustannuksia, on verohallinnon päätöksen mukaan 0,44 euroa kilometriltä. Vaikuttaa mahdottomalta, että kuultava pystyisi tarjoamallaan hinnoilla tuottamaan pyydettyä palvelua siten, että ajoneuvojen kustannusten lisäksi myös

palkkakulut ja palkan sivukulut pystyttäisiin kattamaan. Myös valtioneuvoston vuonna 2017 asettama taksin ajokilometrin maksu 1,45 euroa osoittaa, että hinta on ollut epärealistinen. Tarjouspyynnössä edellytettiin vielä, että kuljetuksia on otettava vastaan kaikkina vuorokauden aikoina ja että ajoneuvon on oltava tilatussa osoitteessa viimeistään 40 minuutin kuluessa tilauksesta. Kuultavan hinta ei ole voinut kattaa ympärivuorokautisen päivystyksen hintaa toisessa kaupungissa.

Virheettömässä tarjouskilpailussa Salo-Halikko -yhteenliittymä olisi ollut hinnaltaan halvin ja olisi voittanut tarjouskilpailun.

Vastine

Vaatimukset

Salon kaupunki on vaatinut, että markkinaoikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Tarjouspyynnön mukaan tarjoajien on tullut tarjouksissaan esittää kuvaus tarjottavasta kalustosta tai suunnitelma hankittavasta kalustosta. Tarjouspyynnön mukaan kaluston on tullut olla käytössä viimeistään sopimuskauden alkaessa 1.6.2021.

Kuultava on tarjouksessaan kuvannut tarjoamansa kaluston tiedot riittävällä tavalla siten, että hankintayksiköllä ei ole ollut perusteita hylätä tarjousta tarjouspyynnön vastaisena. Palvelun toteuttamiseen tarvittavien ajoneuvojen ilmoittamista ajoneuvokohtaisella tarkkuudella ei tarjouspyynnössä ole edellytetty, vaikka osa tarjouskilpailuun osallistuneista ilmoittivatkin sellaisia tietoja. Se että kuultava on ilmoittanut tarjoamansa kaluston eri tavalla kuin muut tarjoajat, ei ole tehnyt kuultavan tarjouksesta tarjouspyynnön vastaista.

Kuultava on sitoutunut tarjouksessa ilmoittamaansa kaluston määrään. Hankintayksikkö on katsonut, että kuultavan ilmoittamat kalustojen kokonaismäärät ovat sitovia, eivätkä lopulliset määrät voi olla tätä pienempiä tai suurempia. Kuultavan käyttämä muotoilu ei ole tehnyt sen tarjouksesta tarjouspyynnön vastaista.

Kaluston kokonaismäärä tai tarjotun kaluston ominaisuudet eivät ole olleet vertailtavia tai tarjousvertailuun vaikuttavia seikkoja. Kaluston kokonaismäärä on pyydetty ilmoittamaan sen varmistamiseksi, että puitejärjestelyyn valittujen palveluntuottajien kaluston määrä kokonaisuudessaan on riittävä kattamaan hankintayksikön tarpeet.

Kuultavaa on pyydetty täsmennyksenä tarkentamaan tarjoamansa kaluston tietoja sen osalta, miten sen tarjoama kaluston kokonaismäärä jakautuu henkilöautoihin ja esteettömiin ajoneuvoihin sekä mitkä ovat osa-alueisiin tarjottujen esteettömien ajoneuvojen pyörätuolipaikkojen ja asiakaspaikkojen

ajoneuvokohtaiset määrät. Tarjouspyynnössä ei kuitenkaan ole edellytetty kaluston tietojen ilmoittamista tällä tarkkuudella. Kuultavan antama vastaus on ollut riittävä, eikä täsmennyspyynnön vastaus myöskään ole johtanut tarjouksen tarjouspyynnön vastaisuuteen.

Hankintayksikkö ei ole voinut vaatia, että tarjoajalla on kalusto olemassa jo tarjouksentekohetkellä, vaan on tullut hyväksyä, että tarjottu kalusto on olemassa sopimuskauden alkaessa.

Kuultavan tarjous ei ole ollut ehdollinen eikä se ole sisältänyt varauksia. Kyseessä ei myöskään ole ollut hankintalaissa tarkoitettu vaihtoehtoinen tarjous, jonka tekeminen ei tarjouspyynnön mukaan ole ollut sallittua.

Hankintayksikkö ei ole pyytänyt kuultavalta selvitystä tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, koska sen tarjoamat hinnat eivät hankintayksikön arvion mukaan ole olleet poikkeuksellisen alhaiset. Kuultavan tarjoushinnat eivät ole merkittävästi poikenneet vertailussa seuraavaksi sijoittuneiden tarjoajien tarjoamista hinnoista ja kokonaisuutena arvioiden kaikkien tarjouskilpailuun osallistuneiden tarjoajien tarjoushintojen hintataso on ollut keskenään yhteneväinen. Ajettujen kilometrihintojen lisäksi palveluntuottaja laskuttaa myös kiinteän lähtöhinnan, odotusajan hinnan sekä erilaisia lisiä.

Kuultavan kotipaikkakunnalla taikka muilla valittajien esittämällä seikoilla ei ole ollut merkitystä sen arvioinnissa, olisiko hankintayksikön tullut arvioida kuultavan tarjouksessa ilmoittamat hinnat poikkeuksellisen alhaisiksi. Kuultava on tarjonnut 55 autoa kuljettajineen hankinnan eri osa-alueisiin, mutta tältä osin tulee ottaa huomioon, että hankinnan eri osa-alueisiin on voinut tarjota keskenään samaa kalustoa.

Kuultavan lausunto

Rolly Uusimaa Oy ei ole sille varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut lausuntoa.

Vastaselitys

Valittajat ovat esittäneet, että kuultavan tarjouspyynnön vastaisuus ei kuitenkaan ole perustunut ajoneuvokohtaiseen tarkkuuden ilmoittamiseen, vaan tarjouspyynnön vaatimukseen kaluston kokonaiskappalemäärän ilmoittamatta jättämiseen. Kuultavan tarjous ei ole sisältänyt kaluston kokonaismäärää, vaan tarjous on ollut ehdollinen useista kohdin. Täsmennyspyynnön johdosta annetussa vastauksessa kaluston kokonaismäärää ei edelleenkään ole ilmoitettu. Kuultava on sen sijaan täsmennyksessään ilmoittanut sitoutuvansa tarjouksensa, mutta ei tarjouspyynnön, ehtoihin.

Kuultavan tarjous ja sen hankintayksikön tiedusteluun antama vastaus täsmennyspyyntöön ei tue hankintayksikön tulkintaa siitä, että kuultava olisi sitoutunut tiettyyn kalustomäärään.

Vaikka hankintayksikkö ei ole voinut edellyttää, että kalusto on olemassa jo tarjouksen tekohetkellä, se on voinut tekemällään tavalla edellyttää kaluston kokonaismäärän ilmoittamista.

Markkinaoikeuden ratkaisu

Perustelut

Kysymyksenasettelu ja oikeusohjeet

Asiassa on valituksen johdosta arvioitava, onko hankintayksikkö menetellyt hankintasäännösten vastaisesti voittaneen tarjouksen valinnassa.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ennen tarjousten valintaa hankintayksikön on tarkistettava, että tarjous on hankintailmoituksessa ja hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen.

Hankintamenettely keskeisiltä osin

Hankinnan kohteena ovat olleet Salon kaupungin vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset niihin liittyvine saattajapalveluineen. Tarjouspyynnön mukaan kuljetuksilla tarkoitetaan sekä henkilöajoneuvolla että esteettömällä ajoneuvolla tapahtuvaa henkilöliikennettä.

Hankintailmoituksen kohdassa II.1.4 ”Lyhyt kuvaus” on ilmoitettu, että ”Palvelu tuotetaan pääsääntöisesti Salon kaupungin alueelle. Salon kaupungissa tehtiin vuonna 2020 vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalvelumatkoja yhteensä noin 43.000 matkaa ja sosiaalihuoltolain mukaisia matkoja noin 17.700 matkaa”. Hankinta on jaettu viiteen maantieteelliseen osa-alueeseen. Markkinaoikeus toteaa, että tarjouspyynnössä ei ole ilmoitettu, miten matkat jakaantuvat eri osa-alueiden kesken.

Mainitussa kohdassa on edelleen ilmoitettu, että osatarjoukset ovat olleet sallittu osa-alueittain ja että rinnakkaistarjoukset eivät ole olleet sallittuja eli tarjoaja on voinut jättää vain yhden tarjouksen per osa-alue.

Hankintailmoituksessa on kunkin osa-alueen osalta kohdassa II.2.10 ”Tietoa eri vaihtoehtoista” ilmoitettu, että eri vaihtoehtoja ei hyväksytä.

Hankintailmoituksen kohdan II 2.5 mukaan valintaperusteena on ollut hinta.

Tarjouspyynnön kohdassa ”Hankinnan kohteen kriteerit” on kunkin osa-alueen alakohdassa ”Kaluston vaatimukset ja tiedot” ilmoitettu seuraavaa:

”Tarjoajan tulee syöttää tähän kuvaus tarjottavasta kalustosta ja/ tai suunnitelma hankittavasta kalustosta aikatauluineen (milloin kalusto on käytössä). Kaluston tulee olla käytössä viimeistään sopimuskauden alkaessa eli viimeistään 1.6.2021.

Tarjoajan tulee ilmoittaa tarjottavan kaluston kokonaismäärä (kpl), mahdollinen ajoneuvojen esteettömyys, ajoneuvojen EURO-päästöluokat (vähintään EURO 5), käyttöönottovuodet sekä ajoneuvoissa olevien asiakaspaikkojen sekä mahdollisten pyörätuolipaikkojen lukumäärä. Lisäksi tulee ilmoittaa, sisältyykö tarjottavaan kalustoon ajoneuvoja, joissa on käytössä alkolukko.

Myös suunnitteilla olevasta kalustosta tarjoajan tulee ilmoittaa kaluston kokonaismäärä (kpl), mahdollinen ajoneuvojen esteettömyys, ajoneuvojen EURO-päästöluokat (vähintään EURO 5), käyttöönottovuodet sekä ajoneuvossa olevien asiakaspaikkojen sekä mahdollisten pyörätuolipaikkojen lukumäärä. Lisäksi tulee ilmoittaa, sisältyykö suunnitteilla olevaan kalustoon ajoneuvoja, joissa on käytössä alkolukko. Suunnitteilla olevasta kalustosta tulee lisäksi ilmoittaa ajankohta, milloin kalusto on käytössä. Myös suunnitteilla olevan kaluston tulee olla käytössä viimeistään sopimuskauden alkaessa eli viimeistään 1.6.2021.”

Kuultava on tarjouksessaan ilmoittanut kyseisen kohdan osalta autojen lukumäärää lukuun ottamatta yhteneväisesti seuraavaa:

”Tarjoamme tämän alueen ajoihin tarvittaessa [osa-alueen 1 osalta 15 autoa / osa-alueiden 2–5 osalta 10 autoa]. Määrän osalta sitoudumme ilmoittamaamme, jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii. Kyseessä on arvaus, koska todellista tarvetta tai aluekohtaisia ajomääriä ei ole ilmoitettu, eikä sitä pystynyt mistään päättelemään tai laskemaan. Lopullinen automäärä tarkennetaan yhdessä käytyjen neuvottelujen pohjalta ja voi tarjoajan puolesta olla suurempi tai pienempi kuin nyt ilmoitettu.”

Hankintayksikkö on 8.4.2021 lähettänyt kuultavalle täsmennyspyynnön, jossa on pyydetty täsmennystä seuraavasti:

”[–] Tarjouspyynnön mukaan kalustosta (sekä olemassa olevasta että suunnitellusta kalustosta) on tullut ilmoittaa tarjottavan kaluston kokonaismäärä, mahdollinen ajoneuvojen esteettömyys, ajoneuvojen EURO-päästöluokat, käyttöönottovuodet sekä ajoneuvoissa olevien asiakaspaikkojen sekä mahdollisten pyörätuolipaikkojen lukumäärä. Pyydämme teitä täsmentämään tarjoustanne tarjoamanne kaluston tietojen osalta seuraavasti: Mitkä ovat osa-alueisiin tarjoamanne kaluston kokonaismäärät, kuinka monta osa-alueisiin tarjotuista ajoneuvoista on

henkilöautoja, kuinka monta osa-alueisiin tarjotuista ajoneuvoista on esteettömiä ajoneuvoja, mitkä ovat osa-alueisiin tarjoamienne esteettömien ajoneuvojen pyörätuolipaikkojen ja asiakaspaikkojen määrät per ajoneuvo?”

Kuultava on täsmennyspyynnön johdosta täydentänyt tarjoustaan seuraavasti:

”Koska tarjouspyynnöllä ei ole ollut riittäviä tietoja, joiden avulla olisi ollut mahdollista laskea tarkka tarve eli automäärä (ja emme ole niitä myöhemminkään saaneet), emme muuta tarjoustamme – tarjoamme riittävän määrän autoja, jotta ajot saadaan hoidettua laadukkaasti. Olemme valmiita neuvottelujen myötä tarkentamaan automäärää ja sitoudumme tarjouksemme ehtoihin ja hinnoitteluun.”

Tarjouspyyntöä koskevissa kysymyksissä ja vastauksissa on esitetty muun ohella seuraavat kysymykset ja vastaukset:

”Kysymys 14: Mikäli annan halvimman hinnan yksittäiseen osa-alueeseen, voinko hoitaa kaikki tilaukset omalla kuljetuksiin riittävällä kalustomäärällä? Mikäli näin ei ole, toteutuuko tarjouskilpailu?”

”Vastaus 14: Tarjottu kalusto ja suunnitteilla oleva kalusto tulee ilmoittaa tarjouksessa ja suunnitteilla olevan kaluston on oltava käytettävissä sopimuskauden alkaessa 1.6.2021. Tarjoajan on ilmoitettava tarjouksessa käyttämänsä alihankkijat ja niiden osuus kohteen liikennöinnistä. Alihankkijat tulee hyväksyttävä tilaajalla. (Liite 1, kohta 2 ja 10). Mikäli tarjoaja kykenee hoitamaan osa-alueen tilaukset omalla kuljetuksiin riittävällä kalustomäärällä, ei sille ole estettä.”

”Kysymys 29: Olenko ymmärtänyt oikein: Voiko palveluntuottaja lisätä kalustoa 1.6.2021 jälkeen, jos ilmenisi tarvetta vai pitääkö vain lisätä alihankkijoita?”

”Vastaus 29: Kalustoa voi lisätä perustellusta syystä, mutta se tarvitsee hyväksyttävä tilaajalla. Perusteltuna syynä voi olla ainoastaan se, että tilaajan tarpeesta johtuen alueen ajoja ei muuten saada suoritettua.”

Tarjouspyynnön kohdassa ”Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot” on käynyt ilmi muun ohella, että hankinnassa perustetaan puitejärjestely, jossa kuhunkin osaan eli osa-alueeseen valitaan enintään 10 tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset täyttävää palveluntuottajaa. Tarjoajat asetetaan vertailuhinnan (ajokilometrin hinta) mukaan edullisuusjärjestykseen osa-alueittain. Tarjouspyynnön mukaan ”Kuljetuspalvelu ostetaan kulloinkin edullisuusjärjestyksessä ensimmäiseltä käytettävissä olevalta kuljetustehtävän vaatimuksia vastaavalta palveluntuottajalta”.

Tarjouspyynnön kohdassa ”Hylkäämisperusteet” on ilmoitettu, että tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty, tarjous ei vastaa tarjouspyyntöä tai tarjous saapuu myöhässä.

Hankintayksikkö on 21.4.2021 tekemällään hankintapäätöksellä valinnut kunkin osa-alueen puitesopimustoimittajat. Kuultava on kaikissa osa-alueissa valittu ensimmäiseksi toimittajaksi.

Päätöksen perusteluista on käynyt ilmi muun ohella, että kaluston tietoja ei ole käytetty eikä niillä ole ollut merkitystä vertailussa. Täsmennyspyynnön saaneet tarjoajat ovat täsmentäneet tarjouksiaan, kuultava edellä kuvatuin tavoin.

Asian arviointi

Markkinaoikeus toteaa, että hankintayksikkö on nyt kysymyksessä olevassa kuljetusten hankinnassa tarjouspyyntöasiakirjojen mukaan tarkoittanut perustaa kymmenen toimittajan laajuisen puitejärjestelyn kunkin hankinnan osa-alueen osalta.

Tarjoajien ei ole edellytetty sitoutuvan mihinkään vähimmäismäärään kuljetuksia tai tarjottavia ajoneuvoja, eikä puitejärjestelyyn valittavien toimittajien määrä ole sinänsä ollut sidottu tiettyihin ajoneuvomääriin. Sekä puitejärjestelyyn valituksi tuleminen että puitejärjestelyyn valittujen toimittajien keskinäinen etusijajärjestys on sen sijaan määräytynyt ainoastaan tarjotun ajokilometrikohtaisen hinnan perusteella.

Tarjouspyyntöasiakirjoissa on kuitenkin edellä todetuin tavoin edellytetty, että tarjoajat ilmoittavat tarjouksissaan tarjottavan kaluston ja suunnitteilla olevan kaluston ajoneuvojen kokonaiskappalemäärän.

Markkinaoikeus toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä ja tarjouksia arvioidaan ainoastaan niistä ilmenevien tietojen perusteella. Sisällöltään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on velvollinen sulkemaan tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen tarjouskilpailusta silloin, kun tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Asiassa esitetyn perusteella kuultava on tarjouksessaan ilmoittanut tarjoavansa osa-alueelle 1 ”tarvittaessa 15 autoa”. Tarjouksessa on lisäksi ilmoitettu muun ohella, että kuultava sitoutuu ilmoittamaansa määrään, ”jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii” ja että ”lopullinen automäärä tarkennetaan yhdessä käytyjen neuvottelujen pohjalta”. Kuultava on osa-alueiden 2–5 osalta tarjouksessaan ilmoittanut tarjoavansa ”tarvittaessa 10 autoa” ja muutoin ilmoittanut näiden osa-alueiden osalta samat tiedot kuin osa-alueen 1 osalta.

Markkinaoikeus toteaa, että kuultavan tarjouksessaan käyttämät sanamuodot ”tarvittaessa” ja ”jos ajojen todellinen määrä sitä vaatii” sekä ”lopullinen automäärä tarkennetaan yhdessä käytyjen neuvottelujen pohjalta” ovat johtaneet siihen, että kuultavan tarjous ei täytä tarjouspyynnössä asetettua ehtoa

siitä, että tarjoajan tulee ilmoittaa tarjottavan kaluston kokonaismäärä sekä olemassa olevan että suunnitteilla olevan kaluston osalta. Kuultavan antama edellä kuvattu vastaus hankintayksikön tekemään täsmennyspyyntöön ei ole muuttanut asiantilaa.

Asian arvioinnissa ei ole merkitystä sillä kuultavan tarjouksensa täsmennyksessä esiintuomalla seikalla, että tarjouspyynnössä annettujen tietojen perusteella ei ole voinut laskea kunkin osa-alueen osalta tarvittavien autojen kokonaismäärää, sillä kymmenen toimittajan puitejärjestelynä toteutetun hankintamenettelyn perusteella on ollut selvää, että tietyn tarjoajan ei ole odotettu kattavan tietyn osa-alueen kuljetustarvetta kokonaisuudessaan. Asian arvioinnissa ei ole merkitystä myöskään sillä, että vaatimus tarjottujen ajoneuvojen kappalemäärän ilmoittamisesta ei ole ollut tarjousvertailuun vaikuttava tieto. Markkinaoikeus katsoo, että kyse on kuitenkin ollut tarjouspyynnössä selvästi ilmaistusta vaatimuksesta, jonka täyttämättä jättämisestä on tullut seurata tarjouksen hylkääminen sen nojalla, mitä tarjouspyynnön kohdassa ”Hylkäämisperusteet” on esitetty.

Johtopäätös

Edellä mainituilla perusteilla hankintayksikkö on menetellyt hankinnassaan hankintasäännösten vastaisesti katsoessaan kuultavan tarjouksen ollen tarjouspyynnön mukainen. Asiassa on näin ollen harkittava hankintalaissa säädettyjen seuraamusten määräämistä.

Edellä mainittu hankintamenettelyn virheellisyys sekä jäljempänä seuraamusten osalta lausuttu huomioon ottaen asiassa ei ole tarpeen lausua muista hankintamenettelyn virheellisyyttä koskevista väitteistä.

Seuraamusten määrääminen

Hankintasopimusta ei saadun selvityksen mukaan ole allekirjoitettu eikä hankintapäätöstä ole muutoinkaan pantu täytäntöön. Näin ollen muutoksenhaun kohteena oleva hankintapäätös voidaan hankintalain 154 §:n 1 momentin nojalla kumota ja sen täytäntöönpano kieltää.

Hankintalain 161 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeus voi asettaa kiellon tai velvoitteen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

Hyvitysmaksun määrääminen ei tule hankintalain 155 §:n 1 momentin nojalla toissijaisena seuraamuksena tämän hankintamenettelyn osalta kysymykseen.

Hankintayksikön virheellinen menettely voidaan tässä tapauksessa korjata siten, että hankintayksikkö tekee uuden perustellun päätöksen.

Mikäli hankintayksikkö aikoo edelleen toteuttaa vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankinnan kysymyksessä olevan tarjouskilpailun perusteella, sen on vertailtava tarjoukset uudelleen ja tehtävä uusi perusteltu hankintapäätös ottaen huomioon tässä päätöksessä mainitut seikat.

Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Hankintalain 149 §:n 2 momentin mukaan hankinta-asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95–101 §:ssä säädetään, ei kuitenkaan 95 §:n 3 momenttia.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asiassa annettu ratkaisu ja hankintayksikön hankintasäännösten vastainen toiminta huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos valittajat joutuisivat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Hankintayksikkö on näin ollen velvoitettava korvaamaan valittajien määrältään kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Asian näin päättyessä hankintayksikkö saa itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.

Lopputulos

Markkinaoikeus kumoaa Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan 21.4.2021 tekemän hankintapäätöksen § 50. Markkinaoikeus kieltää Salon kaupunkia tekemästä hankintasopimusta kyseisen päätöksen perusteella tai panemasta sitä muutoin täytäntöön nyt asetetun 250.000 euron sakon uhalla.

Markkinaoikeus velvoittaa Salon kaupungin korvaamaan valittajien yhteiset oikeudenkäyntikulut 6.100 eurolla viivästyskorkeineen. Viivästyskorkoa on maksettava korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisesti siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antamisesta.

Markkinaoikeus hylkää Salon kaupungin vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta.

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 165 §:n mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 168 §:n 1 momentin nojalla markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Valitusosoitus on liitteenä.

Puheenjohtaja   Petri Rinkinen

Asian ovat yksimielisesti ratkaisseet markkinaoikeustuomarit Petri Rinkinen, Jaakko Ritvala ja Tobias von Schantz

Tämä asiakirja on sähköisesti varmennettu tuomioistuimen asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

AJ-Virko Oy ym.; oikeudenkäyntimaksu 4.100 euroa
Salon kaupunki; maksutta
Rolly Uusimaa Oy; maksutta

VALITUSOSOITUS (hankinta-asiat)

Markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Kuitenkin päätökseen, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintayksikön maksamaan valtiolle seuraamusmaksun, saa hakea muutosta valituslupaa pyytämättä valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen**.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta markkinaoikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** markkinaoikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanotto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos kysymyksessä on asianosaisen suostumuksen perusteella tapahtuva sähköinen tiedoksianto, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jolloin asiaa koskeva viesti on viestin vastaanottajan vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos päätös on toimitettu todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa, tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on noudettu sähköisestä asiointipalvelusta.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä myös sähköpostia tai sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen tuomioistuimen aukioloajan päättymistä. Aukiolo päättyy kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite:

Postiosoite:	Käyntiosoite:	Käyntiosoite 1.2.2021 alkaen:
PL 180	Fabianinkatu 15	Paasivuorenkatu 3
00131 Helsinki	00130 Helsinki	00530 Helsinki

Faksi: 029 564 0382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*);
- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- kun valittamiseen vaaditaan valituslupa, peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- markkinaoikeuden päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta (esimerkiksi vastaanotto- tai saantitodistus);
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimustensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja. Valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa.

Valituksen käsittelystä perittävät maksut

Valituksen käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa tarkemmin säädetään.